

ÎNTÂLNIREA TINERILOR ORTODOCȘI DIN TOATĂ LUMEA

- CONCLUZII -¹

În contextul anului 2016, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române *An omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox*, Arhiepiscopia Bucureștilor și Patriarhia Română au organizat *Întâlnirea Tinerilor Ortodocși din Toată Lumea*, la București, în perioada 1-4 septembrie 2016.

Tema întrunirii a fost *Iisus Hristos – bucuria Vieții*, iar scopul: formarea tinerilor, prin participarea la programe educative, duhovnicești, culturale și artistice, în București, pentru a deveni la rândul lor formatori în comunitățile din care fac parte. Dintre obiectivele specifice, menționăm: *aprofundarea noțiunii de bucurie din perspectiva întâlnirii cu Hristos; promovarea valorilor familiei creștine și a atitudinii pro-viață; înțelegerea importanței unei educații integrale; promovarea ideii de voluntariat în rândul tinerilor.*

Conform conceptului întâlnirii, aprobat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române (Temei nr. 235/2016), la eveniment au participat 2.500 de tineri ortodocși din întreaga lume, cu vârsta cuprinsă între 16 și 35 de ani, responsabili cu activitatea de tineret la nivelul parohiilor și cu experiență de minimum doi ani în structurile parohiale.

După festivitatea de deschidere din seara zilei de joi, 1 septembrie 2016, în zilele de vineri și sâmbătă, tinerii au participat la rugăciunile de dimineață în zece biserici din Capitală, apoi la două ateliere de lucru în zece unități de învățământ din București. În seara zilei de vineri, 2 septembrie, la Sala Palatului, a avut loc conferința duhovnicească *Iisus Hristos – bucuria Vieții*, în cadrul căreia tinerii au adresat conferențiarilor (părintelui diacon Sorin Mihalache și doamnei Liana Stanciu) o serie de întrebări care arată preocupările și căutările tinerei generații pentru o viață creștină autentică. Conferința a fost urmată de procesiunea luminilor, pe traseul Sala Palatului – Calea Victoriei – Piața Națiunile Unite – Dealul Mitropoliei, iar celor 2.500 de

---

¹ Document prezentat în sesiunea de deschidere a Congresului Internațional de Teologie *Educația religioasă a tinerilor în contextul secularizării actuale* (București, 3-7 septembrie 2016), de către Pr. dr. Florin Marica, consilier patriarhal.

participanți la întâlnire, li s-au adăugat aproximativ 2.000 de tineri bucureșteni. În seara zilei de sâmbătă, 3 septembrie, în Parcul „Alexandru Ioan Cuza” (IOR) a fost organizat un concert de muzică. Întâlnirea s-a încheiat cu prima Sfântă Liturghie săvârșită la șantierul Catedralei Mântuirii Neamului, în ziua de duminică, 4 septembrie 2016.

Întrucât societatea contemporană, a cărei paradigmă este într-o continuă schimbare, face ca nevoile tinerilor să fie din ce în ce mai variate, atelierele de lucru din cadrul întrunirii au oferit un cadru adecvat în care tinerii au identificat probleme specifice generației lor și au propus posibile soluții. Astfel, tinerii – împărțiți în 100 de grupe de lucru – au avut posibilitatea de a intra în dialog și de a-și exprima opiniile cu privire la: *1. Prezența și importanța tinerilor în Biserică și 2. Nevoile tinerilor și răspunsurile Bisericii.*

În vederea implicării tuturor participanților la cele două ateliere de lucru, metoda aleasă a presupus crearea unui mediu specific, pe echipe mici de lucru (maximum cinci persoane), fiecare grup fiind așezat în jurul unei mese. S-au format patru puncte de lucru în fiecare sală, reprezentantul echipei rămânând în poziția inițială, iar ceilalți participanți rotindu-se, astfel încât, timp de 15 minute, fiecare echipă de lucru să abordeze tema propusă, preluând informațiile de la cei care au lucrat anterior. Persoana rămasă la punctul de lucru a prezentat concluziile temei dezbătute, iar *voluntarul facilitator a consemnat ideile principale într-un document.*

Pentru a dobândi abilitățile necesare organizării acestor ateliere de lucru, înainte de începerea evenimentului, 100 de voluntari facilitatori au participat la mai multe sesiuni de formare. Rolul acestor voluntari a fost important, întrucât, după finalizarea atelierelor de lucru, *fiecare voluntar a redactat un document în care a prezentat sistematic concluziile tinerilor, documentul fiind transmis Sectorului teologic-educational al Administrației Patriarhale.*

În urma centralizării și analizării documentelor primite de la voluntarii facilitatori, se evidențiază concluziile de mai jos.

I. Primul atelier de lucru, *Prezența și importanța tinerilor în Biserică*, a avut următoarele subteme: a. *Organizarea și lucrarea cu tinerii în Biserică: ONG sau/și*

grupă de catehizare? b. Ce activități ar trebui să organizeze, să inițieze sau să găzduiască Biserica, pentru ca tinerii să fie implicați mai mult în viața parohială? c. Vicii și dependențe, prejudecăți și tabuuri (dependența de droguri, alcool, pornografie, stereotipuri negative față de Biserică etc.) – este Biserica un răspuns? Cum? d. Întâlniri ale tinerilor în capele mici și în catedrale mari – Ce este esențial pentru bucuria întâlnirii?

La fiecare dintre aceste patru subteme, tinerii au identificat următoarele soluții:

a. Organizarea și lucrarea cu tinerii în Biserică: ONG sau/și grupă de catehizare?

- în fiecare parohie ar trebui să existe cel puțin o *grupă de catehizare* pentru copiii/tineri; acolo unde grupul de tineri este mai mare, iar resursele comunității pot susține o astfel de inițiativă, tinerii se pot constitui într-o *asociație* care să faciliteze dezvoltarea și implementarea de proiecte la nivel local sau regional;
- indiferent de forma de organizare, este important ca *tinerii să fie implicați activ în viața comunităților din care provin*, deoarece activitățile desfășurate într-un cadru non-formal sunt benefice dezvoltării personale;
- organizarea activităților de tineret la nivelul comunităților locale reprezintă o *alternativă sănătoasă și utilă de petrecere a timpului*.

b. Ce activități ar trebui să organizeze, să inițieze sau să găzduiască Biserica, pentru ca tinerii să fie implicați mai mult în viața parohială?

- în Biserică este necesară *dezvoltarea de proiecte cu impact local*, care să răspundă nevoilor tinerilor, în funcție de categoria de vârstă și de specificul comunității care le inițiază; proiectele pot cuprinde următoarele activități:
  - cateheze, dialoguri și conferințe duhovnicești;
  - ateliere de pictură/sculptură (cu expoziție), culinare (cu agapă), tradiționale (țesut, cusut, ouă încondeiate), de muzică (colinde, pricesne etc.);
  - seminarii: team-building, de cunoaștere, dezvoltare personală, educație (limbi străine, sănătate);
  - excursii tematice: istorice, culturale;

- tabere (de film, de fotografie, de muzică etc.);
- școli de vară;
- seri de film, urmate de dialog tematic;
- reviste și buletine parohiale scrise de tineri;
- acțiuni caritabile: vizitarea și ajutorarea grupurilor vizitate, promovarea voluntariatului, concerte caritabile, meditații gratuite pentru copiii nevoiași, pregătirea tinerilor nevoiași pentru o anumită meserie;
- slujbe pentru tineri: Sfânta Liturghie, acatiste, paraclise etc.;
- acțiuni de ecologizare;
- schimb de experiență între parohii, reuniuni, întâlniri naționale și internaționale;
- prezența preotului în școli pentru dialog cu tinerii, Taina Sfintei Spovedanii;
- îngrijirea bisericilor, a monumentelor istorice, a cimitirului parohial;
- activități și competiții sportive, drumeții etc.

c. Vicii și dependențe, prejudecăți și tabuuri (dependența de droguri, alcool, pornografie, stereotipuri negative față de Biserică etc.) – este Biserica un răspuns? Cum?

- Biserica condamnă viciul (păcatul), nu persoana. Omul trebuie ajutat să iasă din cercul vicios în care se află, iar Biserica reprezintă locul unde această eliberare se poate realiza. Acolo unde oamenii care se confruntă cu probleme nu vin la Biserică, este necesar ca tinerii, împreună cu ceilalți membri ai comunității să iasă în întâmpinarea lor;
- Biserica luptă împotriva viciilor, a dependențelor, a prejudecăților și a tabuurilor prin următoarele acțiuni:
  - promovarea unei vieți sănătoase, trăită în armonie cu semenii;
  - organizarea unor întâlniri cu tinerii, pentru a-i informa cu privire la consecințele viciilor și ale dependențelor;
  - crearea unui grup de sprijin format din tineri din parohie, preoți, psihologi, medici etc., care să-i ajute pe tineri să conștientizeze efectele negative ale viciilor;

- consilierea prin spovedanie a persoanelor dependente;
- promovarea unor modele autentice pentru tineri (oameni care au fost păcătoși, dar care și-au schimbat radical viața și au devenit sfinți);
- promovarea valorilor morale și a persoanelor care au fost motivați să depășească viciile;
- sancționarea materialelor pornografice prin diverse petiții;
- stereotipurile negative față de Biserică pot fi combătute prin:
  - promovarea activităților filantropice, culturale, artistice, de ecologizare pe care Biserica le desfășoară;
  - intensificarea organizării de tabere și de cursuri de formare pentru tineri.

d. Întâlniri ale tinerilor în capele mici și în catedrale mari – Ce este esențial pentru bucuria întâlnirii?

- Orice întâlnire între tineri în Biserică, indiferent de spațiul întâlnirii (capelă, biserică parohială sau catedrală) este o întâlnire cu Dumnezeu; *important este scopul acestei întâlniri;*
- prin întâlnirile tinerilor în Biserică trebuie promovate: încrederea reciprocă, dialogul, respectul, rugăciunea, cooperarea, unitatea; *este importantă bucuria întâlnirii, dar și susținerea celor aflați în suferință;*
- diversitatea de caractere și de preocupări duce la identificarea unui lider în interiorul fiecărei comunități; *acesta trebuie să însușească permanent întâlnirile de tineret, prin dragoste și sinceritate.*

II. Cel de-al doilea atelier, *Nevoile tinerilor și răspunsurile Bisericii*, a avut următoarele subteme: *a. Familia creștină – profilul familiei creștine în societatea de azi; cum văd tinerii familia creștină? b. Educația pentru sănătate – modalități de abordare adecvată a educației pentru sănătate; c. Ora de Religie – așteptări, sugestii de îmbunătățire, abordări inovative; d. (Auto)descoperirea, (auto)definirea și cercul de prieteni în Biserică – spațiu al socializării tinerilor.*

a. Familia creștină – profilul familiei creștine în societatea de azi; cum văd tinerii familia creștină?

- tinerii au observat vulnerabilitatea și provocările cu care se confruntă familia tradițională, afirmând că portretul unei familii creștine trebuie să fie definit de o serie de cuvinte-cheie: *respect, înțelegere, credință, fidelitate, compasiune, dăruire, iubire (necondiționată), comuniune, familia fiind „biserica de acasă”*;
- Biserica oferă cadrul adecvat în care familia creștină își poate proteja identitatea spirituală în fața secularizării și a globalizării;
- Biserica, printr-o mai mare implicare socială, trebuie să ofere alternative sănătoase de conviețuire, prin programe de felul *Școala Părinților*, în care să fie formați tinerii din parohii, care au devenit părinți de copii.

b. Educația pentru sănătate – modalități de abordare adecvată a educației pentru sănătate:

- tinerii au observat tendința de sexualizare a conceptului de „educație pentru sănătate”, temă intens dezbătută în spațiul public românesc;
- răspunderea principală în această privință revine familiei (părinților);
- tinerii nu doresc impunerea în școli a unei astfel de discipline; ea ar putea exista ca activitate extrașcolară, la dezvoltarea căreia să ia parte Familia, Biserica și personalul medical avizat;
- modul în care se face informarea asupra acestor aspecte trebuie să țină cont atât de inocența copiilor, cât și de prezentarea riscurilor pe care o viață sexuală prematură sau extraconjugală le reprezintă.

c. Ora de Religie – așteptări, sugestii de îmbunătățire, abordări inovative:

- ora de Religie este percepută de tineri ca *un spațiu al sincerității și al disponibilității*, în care tinerii aprofundează cunoștințele religioase dobândite în familie și în care, într-o atmosferă relaxantă, ajung să-L cunoască pe Dumnezeu cu ajutorul profesorului de Religie;
- a fost subliniată importanța înființării unor *cabinete de Religie*, cu ajutorul elevilor; aceștia se vor implica activ în dezvoltarea unor astfel de cabinete, iar materialele didactice se vor reînnoi permanent;
- în vederea abordării inovative și pentru îmbunătățirea calității orei de Religie, tinerii au evidențiat:

- abordarea non-formală a orei de Religie;
- activitățile în echipe și sarcinile de cercetare a temelor religioase „pe teren” (în contact direct cu practica religiei);
- folosirea materialelor multimedia în prezentarea lecției;
- inițierea de proiecte social-filantropice la nivel local, cu sprijinul profesorului de religie etc.;
- importanța organizării excursiilor tematice.

d. (Auto)descoperirea, (auto)definirea și cercul de prieteni în Biserică – spațiu al comunicării și comuniunii între tineri.

- prin intermediul activităților de tineret, susținute de preot și de comunitate, în Biserică se poate dezvolta un spațiu în care tinerii să se asocieze în jurul unor idealuri creștine, astfel încât să fie asumată și exprimată identitatea ortodoxă la nivel comunitar.

Toți participanții la atelierelor de lucru au fost încântați de formatul acestora, de temele propuse și de modalitatea de lucru. Majoritatea au declarat că și-au descoperit abilități noi în cadrul dezbaterilor, că s-au simțit importanți și au avut sentimentul că părerea lor contează. Dorința lor unanimă este ca propunerile lor să fie puse în practică.

Redăm gândurile a doi dintre tinerii participanți: „Reflecțiile asupra subtemelor stabilite i-au determinat pe participanți să afirme că ar trebui să se implice mai mult în activitățile pe care Biserica le desfășoară”. „Tineretul ortodox român vrea să fie activ, are idei deosebite pentru înnoirea Ortodoxiei în comunitate și are nevoie de susținere din partea celor care au puterea de a pune în practică aceste idei”.

Concluziile pe care vi le supunem analizei în cadrul Congresului Internațional de Teologie *Educația religioasă a tinerilor în contextul secularizării actuale* arată entuziasmul, dăruirea și cooperarea participanților la *Întâlnirea Tinerilor Ortodocși din Toată Lumea*, de la București, din perioada 1-4 septembrie 2016, dorința implicării active a acestora în viața Bisericii, precum și *importanța organizării în continuare a unor astfel de evenimente.*